श्रीमद्भगवद्गीता अध्याय १७

ॐ श्रीपरमात्मने नमः

अथ सप्तदशोऽध्यायः

अर्जुन उवाच

ये शास्-त्र-विधिमुत्-सृज्-य, यजन्-ते श्रद्-धयान्-विताहा ।
तेषान् निष्ठा तु का कृष्ण, सत्त्वमाहो रजस्-तमहा ।। १७-१ ।।

श्रीभगवानुवाच

त्रिविधा भवति-श् श्रद्-धा, देहिनाम् सा स्वभावजा ।
सात्त्विकी राजसी चैव, तामसी चेति ताम् शृणु ।। १७-२ ।।

सत्त्वानुरूपा सर्वस्-य-श्, श्रद्-धा भवति भारत ।
श्रद्-धा-मयोऽयम् पुरुषो, यो यच्-छ्र-द्-धस् स एव सहा ।। १७-३ ।।

यजन्-ते सात्त्विका देवान्,-यक्ष-रक्षांव्-सि राजसाहा ।
प्रेतान्-भूतगणांश्-चान्-ये, यजन्-ते तामसा जनाहा ।। १७-४ ।।

अशास्-त्र-विहितङ् घोरन्, तप्-यन्-ते ये तपो जनाहा ।
दम्भाहंकार-संयुक्ताह्, कामराग-बलान्-विताहा ।। १७-५ ।।

कर्शयन्-तश् शरीर-स्-स्थम्, भूत-ग्-ग्रामम-चेतसहा ।
माम् चैवान्-तश्-शरीरस्थन्, तान्-विद्-ध्यासुर-निश्चयान् ।। १७-६ ।।

आहारस्-त्वपि सर्वस्-य-त्, त्रिविधो भवति-प् प्रियहा ।
यज्ञस्-तपस्-तथा दानन्, तेषाम् भेद-मिमम् शृणु ।। १७-७ ।।

आयुस्-सत्त्व-बलारोग्य,-सुख-प्-प्रीतिविवर्धनाहा ।
रस्यास् स्निग्धास् स्थिरा हृद्-या, आहारास् सात्त्विक-प्-प्रियाहा ।। १७-८ ।।

कट्-वम्ल-लवणा-त्युष्-ण,-ती-क्-क्ष्ण-रू-क्-क्ष-विदाहिनहा ।
आहारा राजसस्-येष्-टा, दुह्ख-शोका-मय-प्-प्रदाहा ।। १७-९ ।।

यातयामङ् गतरसम्, पूति पर्युषितम् च यत् ।
उच्-छिष्-टमपि चामेध्-यम्, भोजनन् तामस-प्-प्रियम् ।। १७-१० ।।

अफला-कां-क्-क्षिभिर्-यज्ञो, विधिदृष्टो य इज्-यते ।
यष्-ट-व्-व्य-मेवेति मनस्, समाधाय स सात्त्विकहा ।। १७-११ ।।

अभिसन्धाय तु फलन्, दम्भार्थमपि चैव यत् ।
इज्-यते भरत-श्-श्रेष्ठ, तम् यज्ञंव् विद्-धि राजसम् ।। १७-१२ ।।

विधि-हीनम-सृष्-टान्नम्, मंत्रहीन-मदक्षिणम् ।
श्रद्-धाविरहितम् यज्ञन्, तामसम् परिचक्षते ।। १७-१३ ।।

देव-द्-द्विज-गुरु-प्-प्रा-द्-ज्ञ,-पूजनम् शौच-मार्जवम् ।
ब्रह्-मचर्य-महिंव्सा च, शारीरन् तप उच्-यते ।। १७-१४ ।।

अनुद्-वेगकरंव् वाक्-यम्, सत्यम् प्रियहितम् च यत् ।
स्वाध्याया-भ्यसनम् चैव, वाङ्-मयन् तप उच्-यते ।। १७-१५ ।।

मनह्-प्रसादस् सौम्य-त्-त्वम्, मौनमात्-म-विनि-ग्-ग्रहहा ।
भावसंव्शुद्-धि-रि-त्-त्ये-तत्,-तपो मानस-मुच्-यते ।। १७-१६ ।।

श्रद्-धया परया तप्-तन्, तपस्-तत्-त्रिविधन् नरैहि ।

अफला-कां-क्षिभिर्-युक्-तैस्, सात्त्विकम् परिच-क्-क्षते ।। १७-१७ ।।

सत्कारमानपूजार्थन्, तपो दम्भेन चैव यत् ।
क्रियते तदिह-प् प्रोक्तम्, राजसम् चलम-ध्-ध्रुवम् ।। १७-१८ ।।

मूढ-ग्-ग्राहेणात्-मनो यत्,-पीडया क्रियते तपहा ।
परस्-योत्-सादनार्थंव् वा, तत्-तामस-मुदा-हृतम् ।। १७-१९ ।।

दात-व्-व्यमिति यद्-दानन्, दीयतेऽनुपकारिणे ।
देशे काले च पात्रे च, तद्-दानम् सात्त्विकम् स्मृतम् ।। १७-२० ।।

यत्-तु-प् प्र-त्-त्यु-पकारार्थम्, फलमुद्-दिश्-य वा पुनहा ।
दीयते च परि-क्-क्-लिष्-टन्, तद्-दानम् राजसम् स्मृतम् ।। १७-२१ ।।

अदेशकाले यद्-दान,-मपात्रेभ्यश्-च दीयते ।
असत्-कृत-मव-द्-ज्ञातन्, तत्-तामस-मुदा-हृतम् ।। १७-२२ ।।

ॐ तत्-सदिति निर्-देशो, ब्रह्-मणस्-त्रिविधस् स्मृतहा ।
ब्राह्-मणास्-तेन वेदाश्-च, यज्ञाश्-च विहिताह् पुरा ।। १७-२३ ।।

तस्मादो-मित्यु-दाहृत्-य, यज्ञदान-तपह्-क्रियाहा ।
प्रवर्तन्-ते विधानोक्-तास्, सततम् ब्रह्-म-वादिनाम् ।। १७-२४ ।।

तदित्य-नभि-सन्-धाय, फलम् यज्ञतपह्-क्रियाहा ।
दान-क्-क्रियाश्-च विविधाह्, क्रियन्-ते मोक्षकां-क्-क्षिभिहि ।। १७-२५ ।।

सद्-भावे साधुभावे च, सदि-त्-त्ये-तत्-प्रयुज्-यते ।
प्रशस्-ते कर्मणि तथा, सच्-छब्-दह् पार्थ युज्-यते ।। १७-२६ ।।

यज्ञे तपसि दाने च-स्, स्थितिस् सदिति चोच्-यते ।

कर्म चैव तदर्थीयम्, सदि-त्-त्ये-वाभि-धीयते ।। १७-२७ ।।

अ-श्-श्रद्-धया हुतन् दत्तन्, तपस्-तप्-तङ् कृतम् च यत् ।
असदि-त्-त्युच्-यते पार्थ, न च तत्-प्रेत्य नो इह ।। १७-२८ ।।

ॐ तत्-सदिति
श्रीमद्-भगवद्-गीतासु उपनिषत्-सु ब्रह्-मविद्-यायाम् योगशास्त्रे
श्रीकृष्णार्जुनसंव्वादे श्रद्-धात्रयविभागयोगो नाम सप्तदशोऽध्यायहा
।। १७ ।।